

Non-economic loss and damage (NELD) and Indigenous Peoples

การสูญเสียและความเสียหายที่ไม่ใช่ทางเศรษฐกิจ
และชนเผ่าพื้นเมือง

Naree Wongsachon

นารี วงศาชล

**Jam Island, Siboya Sub-district,
Nua Khlong District, Krabi Province**

บ้านเกาะจำ ตำบลเกาะศรีบอยา

อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

Background information (ข้อมูลพื้นฐาน)

- Jam –small island in the Andaman Sea. There are 3 villages. (เกาะจำเป็นเกาะขนาดเล็กตั้งอยู่ริมชายฝั่งทะเลอันดามัน ประกอบด้วย 3 หมู่บ้าน)
- The Urak Lawoi are the first settlers here, and due to World War II, epidemics, and land conflict, we moved several times. (ชาวเลอุรักลาไว้เป็นคนกลุ่มแรก ที่มาตั้งถิ่นฐาน แต่มีการโยกย้ายชุมชนหลายครั้ง)
- The Island became more populated after the coming of entrepreneurs investing in pound nets (เกาะเริ่มคึกคักเมื่อมีโป๊ะล้อมปลาของเค้าแก่ มีคนอพยพเข้ามาจับจ้างมากมาย กลายเป็นชุมชนใหญ่และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม)

Island economy, Chao Lay economy

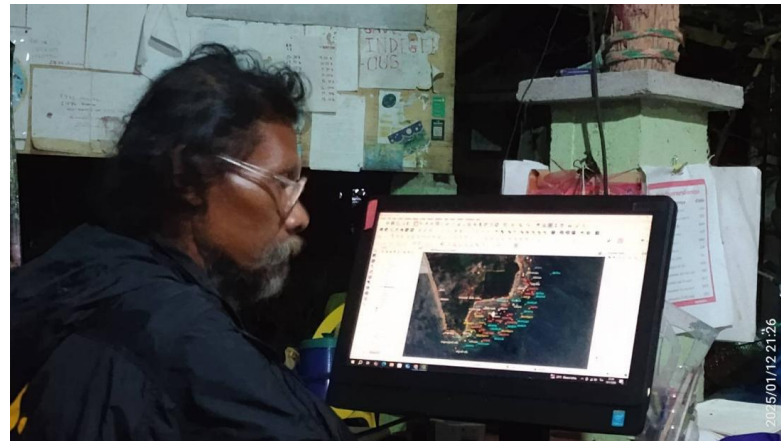

- Chao Lay's main occupation is fishing around Jam island, some families go to Phi Phi during monsoon season. (ชาวเลส่วนใหญ่ทำประมงเดินทางไปมาในแถบนี้เพื่อทำมาหากิน และมีบางช่วงที่ไปเกาะพีพีในช่วงลมมรสุม)
- Other occupations on the Island include wage labor, small grocery shops, and working for tourism businesses (อาชีพอื่นๆ มีรับจ้างทั่วไป ค้าขายเล็กๆ น้อยๆ เช่นของชำ และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว)

1) Climate change and sea change, impact on indigenous communities, and what do we see (การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ – ต่อชนเผ่าพื้นเมือง และชนเผ่าพื้นเมืองเห็นอะไรบ้าง)

Data collection
(การเก็บข้อมูล)

Data
collection
(การเก็บข้อมูล)

Data collection

(การเก็บข้อมูล)

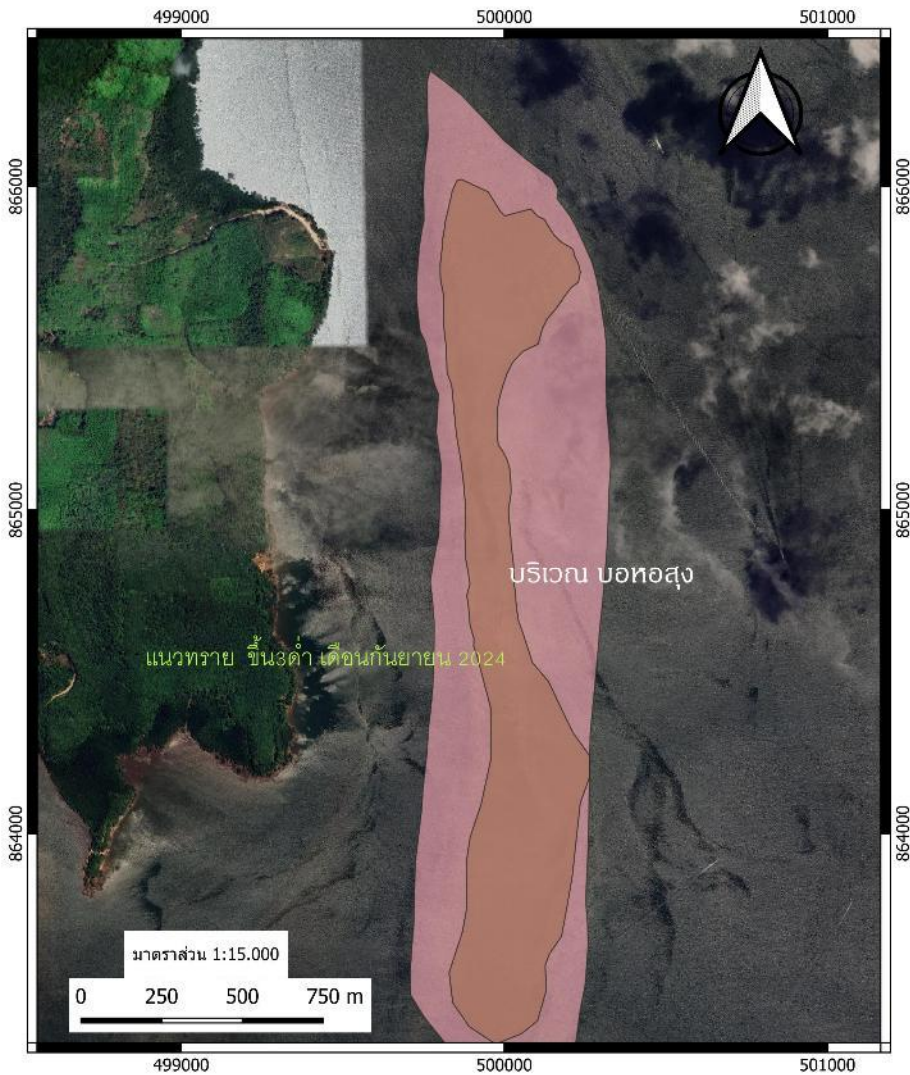

What happens? มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง

- More sediment and algae in sea water (น้ำทะเลเปลี่ยนไป มีตะกอน ตะไคร้เพิ่มขึ้น)
- Disappeared “Prawn bed” (“ลานกุ้ง” หายไป)
- Horse Mussels bed scattered into smaller patches with less number of living Mussels and more dead Mussels “ลานหอยกะพง” กระจายตัว มีจำนวนหอยน้อยลงและหอยตายเพิ่มขึ้น
- More marine garbage (ขยะทะเลเพิ่มขึ้น)

แผนที่ บอหอสุง

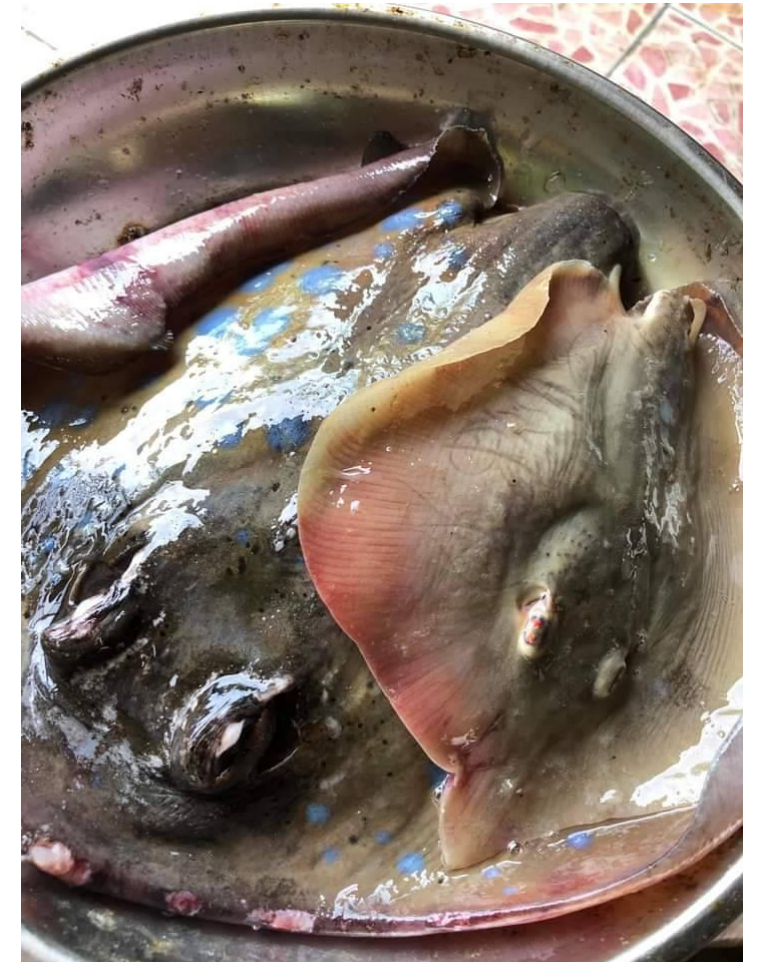
สัญลักษณ์

■ แนวทราย บอหอสุง ขึ้น3ด่ำ เดือนกันยายน

■ สํารวจ บอหอสุง

Google Satellite

2) Impacts on coastal and marine environment, plants, animals and food chain (ผลกระทบต่อทะเลและชายฝั่ง พืช สัตว์ และห่วงโซ่อาหาร)

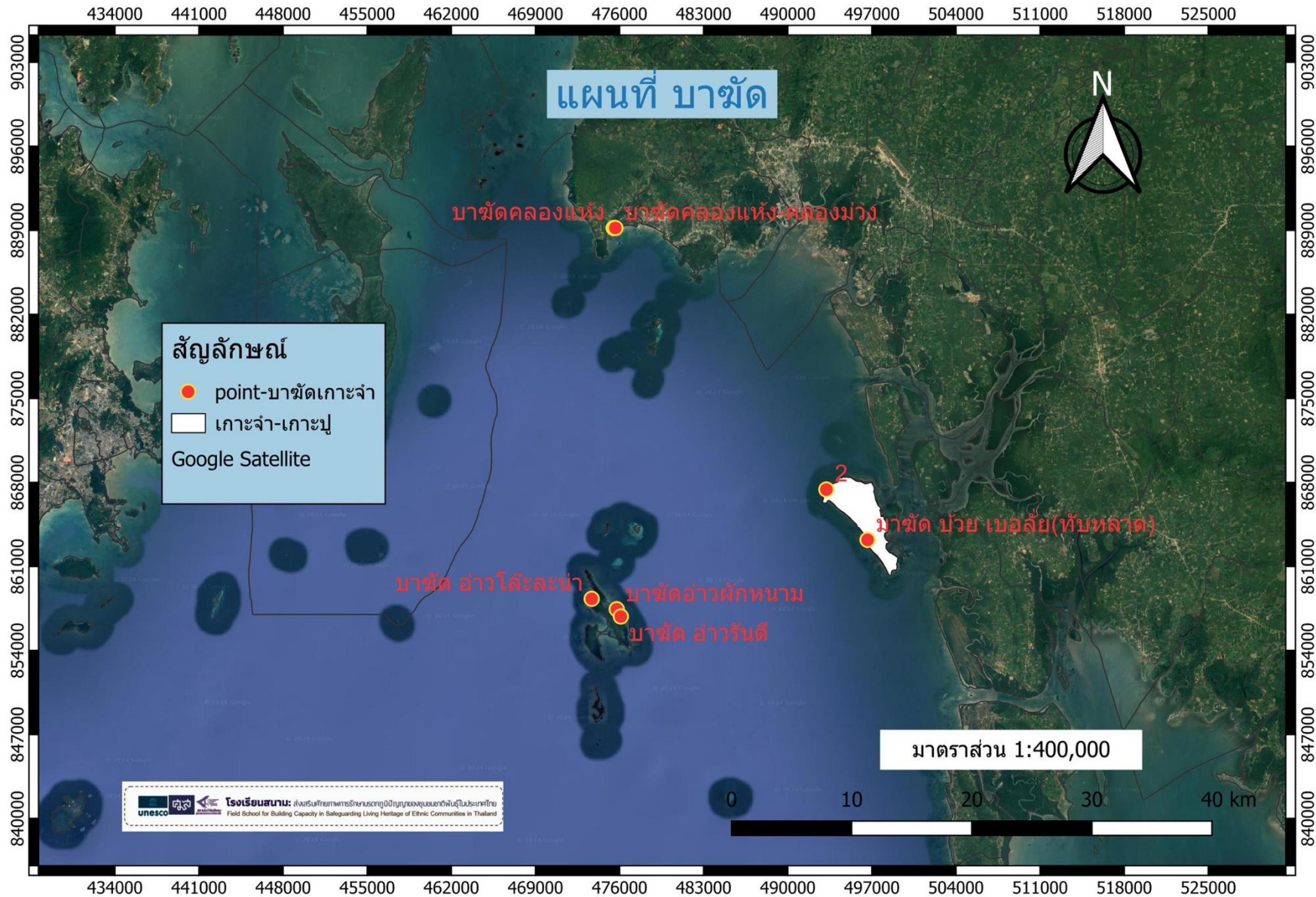

Chao Lay's collecting shellfish and cultural food (ชาวเลเก็บหาหอยและอาหารที่สำคัญทางวัฒนธรรม)

ความสามารถในการติดตามสภาพทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

Bagad map
(แผนที่บาซัด)

ตัวอย่างการสูญเสียและสูญหาย

1. การสูญเสียชีวิตและสุขภาพของมนุษย์: รวมถึงการเสียชีวิต การบาดเจ็บ และผลกระทบต่อสุขภาพจิต เช่น ความวิตกกังวล ความโศกเศร้า และความเครียดหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ ที่เกิดจากภัยพิบัติทางสภาพอากาศ และการพลัดถิ่น

2. การสูญเสียมรดกทางวัฒนธรรม: เช่น ถูกกันออกจากสถานที่ทางประวัติศาสตร์ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และวัตถุโบราณอันเนื่องมาจากนโยบายทางสิ่งแวดล้อมและธุรกิจ

3. การสูญเสียความรู้และแนวปฏิบัติแบบดั้งเดิม: เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป ความรู้ของชาวเล เกี่ยวกับการประมง และวิถีการตามฤดูกาลอาจใช้ไม่ได้อีกต่อไป นำไปสู่การกัดเซาะของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ไม่สามารถถ่ายทอดต่อไปยังเยาวชนได้

ตัวอย่างการสูญเสียและสูญหาย

3. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศ: การทำลายระบบนิเวศและการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตมีผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อโลกธรรมชาติและบริการที่โลกมอบให้ เช่น อากาศและน้ำสะอาด ความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งไม่สามารถประเมินค่าเป็นตัวเลขได้ง่ายๆ

4. การพลัดถิ่นและการสูญเสียอาณาเขต: เมื่อชุมชนถูกบังคับให้ตั้งถิ่นฐานถาวร เราไม่สามารถ ทำระบบ บากซ์ได้ เราสูญเสียพื้นที่ความปลอดภัย พื้นที่พิธีกรรม ความผูกพันกับที่ดินและทะเล และความรู้สึกเป็นส่วน หนึ่งของสถานที่นั้นๆ

5. ผลกระทบทางสังคมและจิตวิทยา: การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสามารถทำลายความสามัคคีทาง สังคม นำไปสู่ความขัดแย้งที่เพิ่มขึ้นในการแย่งชิงทรัพยากร และทำให้เกิดความรู้สึกสูญเสียและความสับสน ภายใตชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

What did we do? Making fisheries more sustainable (ชาวเลทำอะไรบ้าง? การพัฒนาประมงที่ยั่งยืน)

Reviving bamboo fish traps (changing from nylon net and wire) which is more sustainable (ไชด์ักปลา -- หันกลับมาทำไชไม้ไผ่ ย่อยสลายได้ง่าย ไม่มีผลต่อทรัพยากรทะเล เป็นเศรษฐกิจสีเขียวที่เน้นชีวภาพและการหมุนเวียน –Bio-Circular-Green Economy)

What did we do? Making fisheries more sustainable (ชาวเลทำอะไรบ้าง? การพัฒนาประมงที่ยั่งยืน)

- Growing and replanting mangrove forest and sea grass, and would like to have a support on building fish aggregation devices (ปลุกป่าโกงกาง-หญ้าทะเล และอยากขอรับการสนับสนุนการทำถังปลา)